

Signalenkaart Financieel misbruik

Voor ouderen kan er een moment komen dat zij de dagelijkse dingen niet meer zelf kunnen. Zij worden afhankelijk van de hulp van anderen. Daardoor zijn ze kwetsbaar voor allerlei vormen van misbruik zoals financieel misbruik. De plegers zijn vaak familieleden, mantelzorgers, professionals of vrijwilligers uit de directe omgeving van de oudere.

Wat zijn mogelijke signalen?

Veel ouderen schamen zich om te erkennen dat iemand die zij vertrouwen, misbruik maakt van hun afhankelijkheid. De schaamte kan zo groot zijn dat ze er liever niet over praten. Ze vergelijken het gedrag van de pleger of ze zijn bang. Daardoor blijft financieel misbruik vaak onopgemerkt.

Ook weten veel ouderen niet dat er financieel misbruik van hen gemaakt wordt. Op die manier kan het misbruik lang doorgaan.

Onderstaande opsomming is geen checklist waarmee je kunt bepalen of financieel misbruik plaatsvindt. Doorloop als professional altijd de stappen van de meldcode Huiselijk Geweld en kindermishandeling. Ga na of er meerdere signalen naast elkaar bestaan. Heb je vragen of twijfel je of je het wel goed ziet, dan mag je altijd contact opnemen met Veilig Thuis Utrecht voor advies.

- Betaalachterstand in huur, energie, zorgpremie etc.
- Ongeopende rekeningen of brieven van incassobureaus
- Geen geld voor kleding, pedicure of kapper
- Ontbrekende hulpmiddelen zoals gehoorapparaat of bril
- Afsluiting van gas en elektra
- Het weigeren om informatie te geven over de financiële situatie
- Onverklaarbare geldopnames of kosten
- Verdwijnen van waardevolle spullen
- De oudere wordt geïsoleerd of mag nooit alleen gezien of gesproken worden
- De oudere heeft plotseling een nieuwe 'vriend of vriendin' die komt helpen met de boodschappen of de financiën

Tips om financieel misbruik te voorkomen

- Geef contant geld mee aan degene die boodschappen voor de oudere doet
- Vraag de bank om een aparte rekening voor het boodschappengeld met een bankpas en pincode. Er kan automatisch wekelijks een bedrag op deze rekening worden gestort. Deze pas kan de oudere meegeven aan degene die boodschappen voor hem of haar doet.
- Laat de oudere vastleggen hoe hij of zij de zaken wil regelen in de toekomst, bijvoorbeeld door middel van een levenstestament.
- Als iemand anders de financiële belangen overneemt, regel dan onafhankelijk toezicht. Dit om zowel de oudere als degene die de financiële belangen behartigt te beschermen.
- Zorg dat de oudere op de bankrekening automatische incasso's instelt, zodat vaste lasten automatisch worden betaald.
- Vraag de bank naar meer mogelijkheden om financieel misbruik te voorkomen (instellen opnamelimiet, bankafschriften opvragen etc.).

Definitie Financieel misbruik

Financieel misbruik is ongewenst en ongeoorloofd gebruik van geld en/of goederen of andere bezittingen van een oudere (iemand van 65 jaar of ouder) door iemand uit de huiselijke kring. De mate kan variëren van het zich niet-realiseren tot aan een strafbaar feit.

Praat erover

Maak jij je zorgen of herken je bepaalde signalen? Dan ben je vaak niet de enige die iets heeft gemerkt. Praat erover met iemand in jouw omgeving die de oudere ook kent. Samen kun je bepalen of er inderdaad iets aan de hand is en wat je het beste kunt doen.

Bespreek je zorgen ook met de oudere zelf. Dat is niet makkelijk, omdat je vaak niet weet wat er precies aan de hand is. Daarnaast kan het zijn dat de oudere zich schaamt en het probleem verborgen wil houden. Het kan ook zijn dat jouw vermoedens niet kloppen. Toch is het belangrijk om het gesprek aan te gaan. Zorg dat het geen taboe is. Samen kun je bespreken of er daadwerkelijk iets aan de hand is en of er iets moet veranderen.

Veilig Thuis Utrecht

Maak je je zorgen over iemand, dan kun je dit ook bespreken met een medewerker van Veilig Thuis Utrecht. Ook als je niet zeker weet of er iets aan de hand is. Je hoeft geen namen te noemen om advies te krijgen. Je krijgt een medewerker aan de telefoon die aandachtig naar je verhaal luistert. De medewerker zet samen met jou alles op een rij, beantwoordt je vragen en geeft informatie en advies. Samen bekijken jullie welke stappen je kunt ondernemen, of professionele hulp nodig is, en zo ja, welke hulp.

Veilig Thuis Utrecht

Tiberdreef 8

3561 GG Utrecht

0800-2000 (gratis, 24/7 bereikbaar)

veiligthuis@samen-veilig.nl

www.veiligthuisutrecht.nl

Kinderen, volwassenen, ouderen en professionals kunnen bij ons terecht voor advies of een melding over (vermoedens van) kindermishandeling, huiselijk geweld, ouderenmishandeling, verwaarlozing, misbruik of mensenhandel. Voor jezelf of als je je zorgen maakt over iemand anders.

Veilig Thuis Utrecht is onderdeel van Samen Veilig Midden-Nederland